

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/8-48
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
		13.05.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Доц. др Гордана Ђигић
2. Проф. др Александра Костић
3. Проф. др Јелисавета Тодоровић

2. Одлука Већа Департмана за психологију број 10/8-8 од 23.01.2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Јасмина, Ислам, Синанчевић

2. Година уписа на мастер академске студије

2013

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије психологије

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

ФАКТОРИ ШКОЛСКОГ УСПЕХА КОД ДЕЦЕ СРПСКЕ И РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

У приложеном мастер раду је представљено истраживање усмерено на испитивање фактора школског успеха који припадају домену личности ученика и његове породичне средине, и то на узорку који чине деца српске и ромске националности. Наиме, испитиване су различите врсте интелигенције (општа и социјална) и неки показатељи социо-економског статуса породице (образовање родитеља и економски положај породице) као фактори школског успеха. Овакво истраживање планирано је са намером да се испита да ли ове варијабле имају једнаку предиктивну моћ у односу на школски успех код деце која припадају овим двама различитим етничким групама.

Рад је изложен на 93 стране и садржи, поред резимеа на српском и енглеском језику, следеће делове:

1. Увод представља најаву проблема којим се бави приложени рад и даје сажето приказани оквир проблема, а изложен је на три стране.

2. Теоријски део изложен је на 33 стране. Ово поглавље рада има четири целине у оквиру којих су представљени главни концепти који се разматрају у овом истраживању. Прва целина посвећена је **Ромима**, њиховом пореклу, култури, језику, и посебно образовању и проблемима у образовању Рома. У другој целини разматра се **општа интелигенција као фактор школског успеха**, при чему је пажња посвећена и међуетничким разликама у интелигенцији. Трећа целина теоријског дела рада бави се **социјалном интелигенцијом**, значењем овог концепта, начинима њеног мерења и значајем за школски успех. У четвртој целини теоријског дела рада говори се о **ефектима социо-економског статуса на успешност у школском учењу**, уз осврт на специфичности социо-економског положаја Рома. Такође су приказани налази постојећих релевантних истраживања вршених у свету и код нас.

3. Методолошки приступ проблему представљен је на 12 страна. Овај део рада обухвата дефинисање проблема истраживања, образложење теоријског и практичног значаја истраживања, циљеве истраживања, опис варијабли и коришћених инструмената, хипотезе, опис узорка, начина прикупљања и обраде података.

4. Резултати истраживања приказани су на 20 страна текста, на којима се налази 16 табела. Редослед којим су представљени резултати прати редослед наведених циљева и хипотеза истраживања. Најпре су наведени подаци о поузданости коришћених инструмената и о дескриптивно-статистичким мерама испитиваних варијабли добијеним на испитаном узорку ученика. Следи приказ резултата тестирања разлика у изражености опште и социјалне интелигенције, као и школског успеха између ученика српске и ромске националности, а затим и приказ резултата испитивања повезаности између опште и социјалне интелигенције, образовања родитеља и економског статуса породице с једне

стране, и школског успеха ученика с друге стране. Након ових, представљени су резултати провере могућности предвиђања школског успеха код испитаних ученика (на целом узорку и на сваком етничком подузорку посебно) помоћу мера опште интелигенције, социјалне интелигенције, образовања родитеља и мера економског статуса породица испитаних ученика.

5. Дискусија резултата је изложена на 7 страна. Добијени резултати су коментарисани у односу на хипотезе од којих се пошло у истраживању, као и у светлу постојећих релевантних емпиријских налаза других истраживача.

6. Закључак је дат на две стране и садржи сажет приказ најзначајнијих налаза, као и осврт на нека ограничења спроведеног истраживања уз препоруке за даља истраживања.

7. Литература садржи укупно 133 библиографске јединице на српском и енглеском језику.

8. Прилози. У прилозима је дат кључ за оцењивање одговора ученика на *Модификованом Розенцвајговом тесту* (модификација Лидије Вучић) који је коришћен за мерење социјалне интелигенције и Упитник за ученике који је конструисан за потребе овог истраживања, помоћу кога су прикупљени подаци о социо-економском статусу породица испитаника.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Циљ овог истраживања је био да утврди да ли су општа и социјална интелигенција, образовање родитеља и економски статус породице статистички значајни предиктори школске успешности код деце ромске и српске националности, као и предиктивну моћ ових варијабли у односу на школски успех деце из сваког етничког подузорка посебно. Истраживање је спроведено на узорку од 233 ученика старијих разреда основне школе, од тога 118 ученика српске националности и 115 ученика ромске националности.

Резултати су показали да се школски успех може предвидети на основу наведених варијабли. Као најзначајнији предиктори успеха у школи код деце ромске националности издвојили су се општа интелигенција и социјална интелигенција. Код српске деце осим опште и социјалне интелигенције, значајан парцијални допринос предикцији школског успеха има и образовање мајке.

Испитивање је показало да је ниво опште и социјалне интелигенције виши код српске деце. Такође, њихов школски успех је бољи у односу на децу ромске националности. У испитивању је добијено да су општа и социјална интелигенција и школски успех статистички значајно повезани на целом узорку и на подузорцима посебно. Школски успех статистички је значајно повезан и са образовањем родитеља испитиване деце. Када су подузорци испитаника у питању, резултати су нешто другачији. Образовање мајке је повезано са школским успехом деце код оба подузорка, међутим, образовање оца код деце ромске популације нема статистички значајну везу са њиховом успехом у школи. Резултати овог истраживања показују да постоји статистички значајна повезаност између социо-економског статуса и школског успеха, што је у складу са ранијим истраживањима.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања су приказани систематично и у складу са претходно приказаним планом истраживања. Представљени су подаци о поузданости коришћених инструмената, дескриптивне мере испитиваних варијабли, разлике у изражености испитиваних варијабли између подузорака које чине деца српске и ромске националности, резултати испитивања повезаности између испитиваних варијабли из домена личности ученика и његовог породичног окружења, и, на крају, резултати испитивања могућности предвиђања школског успеха на основу мера испитиваних варијабли. Добијени резултати су исправно тумачени и дискутовани у односу на релевантна теоријска и емпиријска знања.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад ФАКТОРИ ШКОЛСКОГ УСПЕХА КОД ДЕЦЕ СРПСКЕ И РОМСКЕ НАЦИОНАЛНОСТИ урађен је у складу са образложењем наведеним у пријави теме и испуњава критеријуме самосталног истраживачког рада студената. Рад садржи све битне елементе. У теоријском делу су изложени концепти релевантни за спроведено истраживање, као и резултати досадашњих истраживања која су се бавила факторима академског постигнућа, а нарочито интелигенцијом и појединим аспектима социо-економског статуса као факторима школског успеха уопште и као факторима школског успеха посебно код деце ромске националности. У методолошком делу су најпре дефинисани сви неопходни елементи истраживања а затим су представљени добијени резултати. Након приказа резултата следи део у коме су налази дискутовани. Рад се завршава закључком који даје сажет приказ и коментар најважнијих налаза спроведеног истраживања.

Резултати овог истраживања указују на неке могуће мере које би допринеле ублажавању проблема у образовању Рома. Требало би подстицати упис ромске деце у предшколско образовање на што ранијем узрасту. С обзиром на то да су се код ромске деце као моћнији предиктори школског успеха показале њихове способности од образовања родитеља и економског статуса породице, то значи да је школски успех ромске деце више базиран на личним карактеристикама самих ученика. То даље имплицира да би образовно-васпитне установе требало да нађу начина да деци пружи пуну подршку и омогуће максималну реализацију капацитета ученика за учење.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/8-48

Датум:

13.05.2015.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1.

Доц. Др Гордана Ђигић

2.

Проф. др Александра Костић

3.

Проф. др Јелисавета Тодоровић